

העותרים

ג'מיל רשאד סנדוקה ואח'
על ידי ב"כ עו"ד אן סוציו מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
טל': 03-5608185; פקס': 03-5608165

נגד

1. הרשות הממשלתית למים ולביוב
2. שר התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים
המשיבים 1, 2 ו-5 ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים ירושלים
טל': 02-6466590; פקס': 02-6467011
3. חברת הגיחון בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד י. קרמר /או עו"ד א. ברנט
טל': 02-6234258; פקס': 02-6255493
4. עיריית ירושלים
ע"י עו"ד דן בן-טל /או עו"ד שירה לוי מהלשכה המשפטית של עיריית ירושלים
טל': 02-6297586; פקס': 02-6297330
5. משטרת ישראל

המשיבים

הודעת עדכון מטעם המדינה ותגובה לבקשה לצו ביניים

1. בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד, מתכבדים המשיבים 1-2 ו-5 (להלן: "המדינה") להגיש הודעת עדכון והתייחסות לבקשה לצו ביניים מטעמם, כדלהלן.
2. כזכור, עניינה של העתירה בהספקת המים לתושבי השכונות ראס ח'מיס, ראס שחאדה, שכונת השלום ומחנה הפליטים שועפט, הנמצאות מצדה המזרחי של גדר ההפרדה (להלן: "שכונות התפר").
3. כפי שצוין בתגובות ובהודעות קודמות – הואיל ומדובר בבנייה שלא כדין, ולנוכח הוראתו המפורשת של סעיף 157א לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק התכנון והבניה"), חל איסור לחבר מבנים אלה למים.
4. כפי שפורט בתגובות ובהודעות קודמות, לנוכח המגבלות המשפטיות והפיזיות הקיימות במקום, המתווה שהוצג על ידי המשיבים לשיפור הספקת המים לתושבי שכונות התפר הוא שדרוג חלקי של תשתיות הצנרת הראשית, באופן שיגביר את נפח המים המוזרמים לשכונות התפר ואת לחץ המים בצנרת, וכפועל יוצא מכך, ישפר את עמידותה בעומס של המערכת עבור המחוברים לה כדין, וכן את נגישותם של התושבים בכלל למים. עוד הוצע לפי המתווה, כי לאורך הצינורות החדשים בשכונה יותקנו מראש נקודות מהן ניתן יהיה לצרוך מים, וזאת על מנת להבטיח נגישות סבירה מחד גיסא, ושמירה על התשתיות מפני

התחברויות פיראטיות אשר גורמות לצנרת נזק ועלולות אף לפגוע באיכות המים הזורמים בה, מאידך גיסא.

הובהר, כי המודל אינו כולל את הספקת המים (כפי שנעשה במצב רגיל) בצינור של חברת הגיתון ישירות לדירות התושבים, בשים לב לאיסור הסטטוטורי המפורש ביחס להספקת מים לבתים שנבנו שלא כדין. פתרון זה גם אינו כולל את שדרוג הצינורות הפיראטיים, שניקבו את הצינור הראשי והובילו מים ישירות לבתים, אף זאת בשים לב לאותו איסור שבחוק.

לצד זאת, הדגישו המשיבים, כי לצד המתווה לשיפור הנגישות למים קיימת **חובת תשלום עבור המים** ויש להביא לגביית תשלום בגין המים הנצרכים. עוד הובהר, כי הנושא מקבל משנה חשיבות, מכיוון ששדרוג התשתיות יביא להגדלת הצריכה ללא תמורה, וככל שלא תהא אפשרות אפקטיבית לגבות תשלום בגין מים אלה – יהיה קושי רב לקדם פתרון בר קיימא לאורך זמן. מעבר לכך, ברי כי אין מקום לאפשר מצב שבו דווקא מי שגר במבנה שנבנה מלכתחילה באופן בלתי חוקי, הוא שיהיה זכאי לקבלת מים בחינם (ראו הערת כבוד המשנה לנשיאה רובינשטיין בפסקה ג' להחלטה מיום 18.2.16).

המשיבים הבהירו, כי הגם שהמתווה המתגבש אינו מביא את הספקת המים לתושבי שכונות התפר לסטנדרט המקובל במבנים שנבנו כדין, הרי שזהו המתווה הסביר ביותר שיש בידיהם להציע כאשר מדובר במבנים שנבנו שלא כדין וכאשר קיימת הוראת חוק מפורשת האוסרת הספקת מים לבתים אלה. מדובר בפתרון שהוא בבחינת פתרון אפשרי במגבלות הפיזיות והמשפטיות הקיימות, שהרי בנסיבות האמורות במקרה שלפנינו, יש להבטיח נגישות למים, אך החובה היא להבטיח נגישות סבירה למקורות מים ברמה מינימאלית וחל איסור על אספקתם במתכונת הרגילה של חיבור מבנים לתשתיות (ראו והשוו ע"א 9535/06 אבו מסאעד נ' נציב המים (פורסם באר"ש, 5.6.11)).

5. כזכור, החובה לקדם גם את **סוגיית התשלום** מצאה ביטוי גם בהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 19.1.15. לאחר דיון בעתירה קבע בית המשפט הנכבד, כי מאחר שאין דרך לפתרון עניין המים באבחה אחת, "מה שניתן לעשות הוא, מחד גיסא, תחילה ללא שיהיו הפעלת הפתרון המוצע לעת הזאת על ידי המדינה, קרי **שדרוג קוים ראשיים**; ומאידך גיסא **הסדרי תשלום על ידי התושבים**, ולו ברף הנמוך שמציבה המדינה, ואף זאת בהקדם". במקביל, הנחתה ההחלטה, לפתוח ברישום הנהנים ממים, כדי שניתן יהיה לגבות ולהוציא את ההסדר המוצע מן הכוח אל הפועל, על מנת שניתן יהיה לתת מענה לצורך בנגישות במים. **בהחלטה מיום 3.5.15 תזר בית המשפט הנכבד וקבע כי "החלטתנו מיום 19.1.15 בעינה"**

6. כאמור בהודעותיהם הקודמות של המשיבים, פעלו המשיבים לקידום המתווה עליו הוצהר, לשדרוג ארבעה קווי מים ראשיים. שדרוג הקווים הראשיים על-פי מתווה זה יגביר את נפח המים המוזרמים לשכונות התפר ואת לחץ המים בצנרת, וכפועל יוצא מכך,

ישפר את היכולת של המערכת להמשיך להעביר מים לשכונות עבור המחוזים לה כדין, וכן ישפר את נגישותם של כלל התושבים למים.

7. בהודעתה המעדכנת מיום 4.5.17 עמדה המדינה על ההתפתחויות שחלו ביחס להנחת תשתיות המים בשכונות התפר, וכן בהתפתחויות אשר חלו ביחס לנושא הסדרת רישום הלקוחות ומנגנוני הגבייה והאכיפה. ביחס למישור הנחת תשתית המים עדכנה המדינה כי הנחתם של הקווים בשכונות ראס ח'מיס וראס שחאדה הסתיימה וכי על פי הנמסר מחברת הגיחון, ביחס להנחת השלוחות היוצאות מן הקו בשכונת ראס שחאדה ומן הקו העליון בשכונת ראס ח'מיס התעוררו קשיים של הקבלן המקומי אשר הביע חשש לגבי פגיעה בעובדיו על ידי תושבי המקום. לאור זאת הוחלט על החלפת הקבלן לצורך המשך העבודות.

לאור זאת, המדינה עמדה על כך שעם השלמת הנחת השלוחות והסדרת נושא הרישום ניתן יהיה להעביר את זרימת המים מהצנרת הקיימת לקווי הצינורות החדשים אשר נפרסו.

ביחס למישור הסדרת נושא רישום הלקוחות ומנגנון הגבייה, הוצג על ידי המדינה מתווה לרישום לצורך גבייה בשכונת ראס ח'מיס, אשר כלל תליית מודעות הקוראות לתושבים להירשם במהלך השבוע הראשון של חודש מאי. על מנת להקל על התושבים, הרישום נקבע להתבצע בעמדת שירות של חברת הגיחון במעבר שועפט, בתחום המרכז לשירותים משולבים (להלן: "מש"מ"), אשר צפויה היתה להיפתח במקום במאי. המדינה עדכנה, כי עמדה זו תהיה פתוחה למשך כשבועיים, בהיקף שעות נרחב, ובה יינתנו לתושבים שיגיעו הסברים באשר לדרכי החיוב והתשלום האפשריות, מענה לשאלות שיעלו, ורישום תושבים כצרכני מים.

ביחס למישור האכיפה, המדינה עדכנה כי ביום 10.4.17 התקיימה ישיבה בין רשות המים והמשטרה, לצורך בניית תוכנית לשם הסדרתן של פעולות האכיפה אשר ילוו את הזרמת המים בקווים, וכי לצורך המשך דיון ומיצוי הנושא קבועה ישיבה נוספת בין הגורמים המקצועיים.

8. מהתגובה אשר הוגשה על ידי העותרים ביום 18.6.17 עלה כי במרכזה טענות שיקרן מופנות למשיבה 3, בדבר הליך רישום התושבים כצרכני מים.

9. בהודעתה המעדכנת מיום 12.7.17 עדכנה המדינה ביחס למישור הנחת תשתיות המים כי הנחת הקו והשלוחות בשכונת ראס ח'מיס הושלמה והם מוכנים להפעלה. עוד עדכנה המדינה ביחס להנחת השלוחות בשכונת ראס שחאדה, כי על פי המידע גם זו עתידה להסתיים בתוך מספר שבועות לאחר שהוחלף הקבלן.

ביחס למישור האכיפה עדכנה המדינה כי ישבת תיאום נוספת התקיימה בתאריך 28.6.17, ועניינה היה היערכות לקראת פתיחת קווי המים לאחר סיום הליך רישום נוסף ובתנאי שההליך יצלח ויביא לרישום של מספר צרכנים סביר.

ביחס למישור הרישום עדכנה המדינה כי הליך הרישום בשכונת ראס ח'מיס החל כמצופה בחודש מאי, במועדים אשר תואמו עם נציגי העותרים והמנהל הקהילתי, ונמשך שבועיים. ואולם, תוצאות הרישום עד אותו הזמן – כפי הנמסר לרשות המים מאת הגיחון – מגלות כי מתוך אלפים המתגוררים במקום נרשמו עשרות בודדות של תושבים בלבד. לאור זאת, רשות המים זימנה פגישה עם ב"כ העותרים ועם אנשי חברת הגיחון (משיבה 3) בניסיון נוסף לקדם בהסכמה את נושא שיפור הנגישות והתשלום עבור המים.

לבסוף, וביחס לטענת העותרים ביחס לניתוקי מים בחודש יוני עדכנה המדינה כי מבדיקת רשות המים עלה כי לא קיימת אינדיקציה לכך שקיימת תקלה בצנרת הראשית המובילה לירידת הלחץ, וכי יתכן שמדובר בצנרת פרטית שנמשכה באופן פיראטי מקו האספקה והיא זו שאינה עומדת בעומס (או שינויים בהרגלי הצריכה באותו זמן). משכך, תלונות אלו טופלו כמיטב היכולת במציאות הנוכחית של המגורים בשכונות התפר.

10. ביום 17.7.17 ניתנה החלטת בית המשפט הנכבד, כדלקמן:

"יש לראות, בנסיבות המורכבות, התקדמות בסיום השדרוג החלקי של הצנרת (ארבעה קוי המים הראשיים). האתגר עתה הוא רישום התושבים, שהוא חיוני ביותר. לתגובת העותרים בנושא זה, בהמשך להודעתם ולהודעת המדינה, עד סוף יולי 2017."

11. בהמשך לכך הוגשה ביום 31.7.17 תגובת העותרים להודעות המעדכנות מטעם המשיבים.

12. ביום 31.7.17 ניתנה החלטת בית המשפט הנכבד, כדלקמן:

"הודעת עדכון מטעם המשיבים תוגש עד סוף אוקטובר 2017. העותרים יגיבו תוך 15 יום לאחר מכן. בעקבות זאת יוחלט באשר להמשך הטיפול בעתירה."

13. ביום 1.10.17 הוגשה על ידי העותרים בקשה דחופה למתן צו ביניים.

14. ביום 2.10.17 ניתנה החלטת בית המשפט הנכבד, לפיה "במסגרת הודעת העדכון אותה עליהם להגיש עד סוף חודש אוקטובר 2017, יתייחסו המשיבים גם לבקשת העותרים למתן צו ביניים".

15. בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד, יוצג אפוא עדכון מטעם המשיבים וכן התייחסות לבקשת העותרים למתן צו ביניים.

16. במסגרת הודעות קודמות, עדכנו המשיבים בדבר ההתפתחויות שחלו ביחס להנחת תשתיות המים בשכונות התפר. **המשיבים מתכבדים לעדכן כי הושלמה הנחתם של כל הקווים והשלוחות היוצאות מהם, וכי הם מוכנים להפעלה.**

17. לאור התפתחות זו במישור ההנדסי, שהינה למעשה השלמה של היבט זה במתווה, **יבקשו המשיבים להתמקד במסגרת הודעה זו במישור הסדרת נושא רישום הלקוחות והגבייה של תשלום בגין המים הנצרכים, אשר כפי שגם צוין בהחלטות בית מהשפט הנכבד, מהווה נדבך הכרחי במתווה לפיו יוזרמו מים בצנרת החדשה שהונחה ואשר יהיה בה להגביר את נפח המים המוזרמים לשכונות התפר ואת לחץ המים בצנרת, באופן שיגביר את נגישות התושבים למים, זאת לצד גבייה בעבור המים הנצרכים.**

18. בהודעתה הקודמת מיום 12.7.17 עדכנה המדינה בדבר קיומו של פיילוט רישום בשכונת ראס ח'מיס, שם היתה הערכה כי קיים סיכוי רב יותר לשיתוף פעולה מטעם התושבים, אשר הניב תוצאות דלות מבחינת ההיענות לרישום. עוד עדכנה המדינה כי בניסיון נוסף לקדם בהסכמה את נושא שיפור הנגישות למים והתשלום עבור המים, תואמה פגישה עם ב"כ העותרים וחברת הגיחון לחודש יולי.

19. המשיבים יעדכנו כי ביום 20.7.17 התקיימה **ישיבת תיאום** בה נכחו נציגי וב"כ התושבים, ונציגי רשות המים והגיחון, בה נדון אופן המשך הפעלת הפיילוט בראס ח'מיס. במסגרת ישיבה זו סוכם כי נציגי העותרים יבחנו את המיקום המועדף לביצוע הרישום, וכן כי נוסח הפרסום הקורא לתושבים להירשם יועבר לעיון נציגי העותרים טרם הפרסום על מנת שיציעו שינויים בנוסחו. עוד סוכם כי נציגי העותרים יפעלו לפרסם את המודעות בדרכים שונות. **ביחס למועד הרישום הוסכם כי תקופת רישום זו תעמוד על חודש ימים, וכי בסוף החודש תישקל הארכת תקופת הרישום.**

בהמשך לכך, בתקופה שבין 1-31.8.17 **נפתחה עמדת רישום** של חברת הגיחון במרכז הקהילתי, לפי הצעת ב"כ התושבים, אשר העלו אפשרות כי למקום פתיחת העמדה יש משמעות לרמת ההיענות ברישום, וכמו כן להרחבת תקופת הרישום משבועיים לחודש.

העתק סיכום הישיבה מיום 20.7.17 מצורף ומסומן **מש/1**.

20. המשיבים יעדכנו כי לאחר **שני פרקי זמן** בהם היתה פתוחה עמדת הרשמה – במש"מ ובמרכז הקהילתי – נכון לראשית חודש אוקטובר, **כמות הנרשמים כצרכני מים בפילוט הרישום בראס ח'מיס עומדת על 106 נרשמים כצרכנים בלבד**, וזאת מתוך פוטנציאל מוערך של כמה אלפי בתי אב.

21. בהמשך למהלכים אלו, המשיבים מתכבדים לעדכן כי בניסיון נוסף לרתום את העותרים ואת התושבים אשר בשמם הם עותרים למהלך הכולל, שתכליתו שיפור הנגישות למים וגבייה אפקטיבית, נערכה ביום 2.10.17 ישיבה נוספת של נציגי המדינה ונציגי המשיבה 3 יחד עם ב"כ העותרים ונציגי המנהל הקהילתי.

במסגרת ישיבה זו נערך **מיפוי נוסף של החסמים** האפשריים לרישום אשר הועלו על ידי הנוכחים, הוחלט על נקיטת מספר צעדים, אשר מטרתם מתן מענה לחסמים אלו וקידום רישום המשתמשים בשכונת מים בראס ח'מיס כצרכנים בחברת הגיחון. נפרט.

ביחס לחשש שהועלה בדבר קושי להתארגן בקבוצות המייצגות מקבץ צריכה, והחשש מקבלת חיובים גבוהים אשר אינם נובעים מצריכה אישית אלא מצריכה אחרת אשר אינה בשליטת הצרכן – הוצע כי תוגדר כמות מים מירבית לחיוב בתקופה, אשר תתבסס על נתוני מספר הנפשות שיציגו התושבים בעת הרישום. בהתאם לכך, סוכם כי רשות המים יחד עם המשיבה 3 יכינו חשבון מים לדוגמא, כך שבמסגרת הזמנה נוספת לתושבים להירשם, ניתן יהיה להציג להם באיזה אופן יתוייבו, ככל שלא יבחרו באפשרות רישום אחרת.

ביחס לאפשרות כי הרישום הדליל נובע מחוסר הבנה כי למעשה עם השלמת המהלך תיפסק היכולת למשוך מים מהקווים הקיימים למי שלא נרשם כצרכן – סוכם כי תוכן הודעה נוספת הקוראת לתושבים להירשם, אשר במסגרתה ייכתב במפורש כי **בעת פתיחת הקווים החדשים תופסק הזרמת המים בקווים הישנים, ומשכך צרכן אשר לא יירשם כנדרש יוותר ללא הספקת מים**. להודעה זו אף יצורף החסבר והחשבון לדוגמא המתוארים לעיל.

כמו כן, על בסיס ניסיון העבר בתחומים אחרים של הספקת שירותים בשכונות מושא העתירה, הוחלט לשם קידום הרישום לקיים אסיפת נציגים מן השכונה, אשר יוזמנו על ידי המשטרה והמנהל הקהילתי, ואשר בפניהם יוצג מתווה הרישום פעם נוספת. לאחר מכן, יחולקו ההזמנות השבות וקוראות לדיירי הבניינים בשכונה להירשם כצרכני מים.

העתק סיכום הישיבה מיום 19.10.17 מצורף ומסומן **מ/ש/2**.

22. אם כן, ובהתאם לסיכומים במסגרת ישיבה זו, יוסיפו המשיבים לבצע מאמצים נוספים להגדלת היקף הרישום.

התייחסות לבקשה למתן צו הביניים

23. ביום 1.10.17 הוגשה על ידי העותרים "בקשה דחופה למתן צו ביניים", במסגרתה נתבקש בית המשפט ליתן צו ביניים המורה למשיבים כדלקמן:

"להשיב לאלתר את אספקת המים לשתיים מהשכונות מושא העתירה, ראס ח'מיס וראס שחאדה שמעבר לחומת ההפרדה בירושלים (להלן- "השכונות"), לפחות ברמת אספקה מים סבירה לניהול רמת חיים כפי שזו הייתה קיימת עד תחילת המשבר בחודש ספטמבר 2017".

24. במסגרת הבקשה נכתב כי "מתחילת חודש ספטמבר 2017 נחלשה עד שנועצה כמעט לחלוטין זרימת המים בצינורות, שהיא מועטה ממילא גם כשהמים זורמים כרגיל..." (ראו סעיף 2 לבקשה).

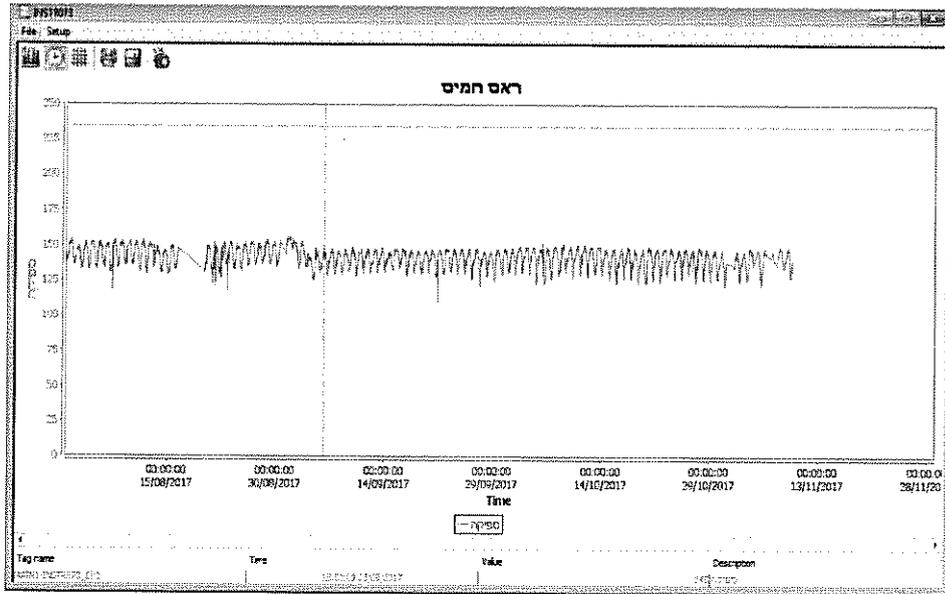
לבקשה צורפו שבעה תצהירים של תושבי שכונות ראס ח'מיס וראס שחאדה, כאשר אחד המצהירים הוא גם עותר בעתירה דן.

25. בפתח הדברים, נזכיר כי טענות בדבר "ניתוקי מים ואי סדרים בזרימה לשכונות" הועלו במסגרת תגובת העותרים להודעות המעדכנות מטעם המשיבים מיום 18.6.17. בעקבות פניות אשר קדמו לתגובה זו של העותרים, נערכו בדיקות על ידי רשות המים מול חברת הגיחון ועלה כי לא קיימת אינדיקציה לקיומה של תקלה בצנרת הראשית המובילה לירידת הלחץ, וכי ייתכן כי מדובר בצנרת פרטית אשר נמשכה באופן פיראטי מקו האספקה והיא זו שאינה עומדת בעומס (או שינויים בהרגלי הצריכה באותו זמן). משכך, תלונות אלו טופלו כמיטב היכולת, במציאות הנוכחית של המגורים בשכונות התפר.

בחודש ספטמבר התקבלה פנייה של ב"כ העותרים ברשות המים, שבמסגרתה נטען כי קיימת "בעיה חמורה של מחסור במים וניתוקים קשים לשעות מרובות בשבועיים האחרונים בשתי השכונות ראס שחאדה וראס ח'מיס שמעבר לחומת ההפרדה בירושלים". דברים אלה נבדקו על ידי חברת הגיחון, ונמסר לרשות המים כי **אין תקלה במערכת האספקה המרכזית וכי נראה כי אותן כמויות המים אשר מסופקות בדרך כלל ממשיכות לעבור**. עוד נמסר כי התקבלו תלונות בודדות בשירות הלקוחות של חברת הגיחון, אשר כולן נבדקו בשטח ולא נמצאה תקלה.

העתק תכתובת דוא"ל ב"כ העותרים ורשות המים צורפה כנספחים ב"ג' לבקשה.

26. כאמור, לפי הנמסר מחברת הגיחון, **לא חל שינוי בנתוני הלחץ או האספקה לשכונות מושא הבקשה – ראס חמיס וראס שחאדה - בחודשים האחרונים**. גרף הנתונים שיובא להלן, שהתקבל ברשות המים מאת הגיחון, מסכם את ספיקת המים מאז חודש אוגוסט. כפי שעולה מהגרף, מדובר בקו מגמה יציב לאורך החודשים אוגוסט-ראשית נובמבר (כאשר התנודתיות היא בין הספיקה ביום לבין הספיקה בלילה).

27. המשיבים יצינו כי מבדיקה שנערכה ביחס לרישום של המצהירים במסגרת הבקשה לצו ביניים עולה, כי בחברת הגיחון לא קיים רישום של מד מים באופן אישי על שם אף אחד מן המצהירים הטוענים כי הם רשומים כצרכנים. לאחר בדיקה מורחבת במסגרתה נבחן האם קרובי משפחה בדרגה ראשונה של המצהירים רשומים כצרכני מים, עלה כי קיימים שלושה מדי מים שאליהם משויכים כאמור קרובי משפחה מדרגה ראשונה של המצהירים. אם כן, קיימת עמימות ביחס לזיקתם של שלושה מן המבקשים למדי מים, וביחס לשלושה מצהירים אחרים לא נמצאה כל זיקה למד מים.

ביחס לעניינם הספציפי של שלושת מדי המים שלגביהם יש זיקה משפחתית למצהירים, נערכה בדיקה על ידי גורמי המשיבה 3 ביחס ללחצי המים במדי המים. כעולה מבירור אשר נערך בשעות שיא, אכן קיימות בעיות בחיבורים עליהם מצביעים המצהירים בבקשה, ומדובר בלחצים נמוכים ביותר עד אפסיים. כפי הנמסר מגורמי חברת הגיחון, בעיות לחץ בשעות השיא נובעות מריבוי צריכה פיראטית המתבצעת מקווי המים אשר הינם בקוטר קטן. בכל מקרה, בכוונת רשות המים לעמוד בקשר מול הגיחון, ולבקש עריכת בדיקות נוספות במוקדים שעליהם הצביעו העותרים, גם בשעות אחרות של היום שאינן שעות השיא.

28. הפתרון התשתיתי – של שדרוג הצנרת לצד מנגנון רישום כצרכנים ותשלום – הוא זה אשר יהיה בו כדי לתת מענה יותר טוב לקשיי הספקת המים שעליהם מצביעים העותרים, אשר אל מולם ניצבת שאלת התשלום בגין צריכת המים. שכן, בדומה למצב שהיה בעת הגשת הבקשה הדחופה הקודמת, לא אותר שינוי באספקת המים לשכונות על ידי משיב 3. נשוב ונזכיר, כי הרוב המכריע של תושבי שכונות התפר אינם לקוחות של חברת הגיחון בנקודת הזמן הנוכחית, ואינם משלמים על המים הנצרכים באופן פיראטי. על כן, מטבע הדברים לא ניתן לצפות כי רמת השירות והספקת המים תהיה באופן זהה לזה של

צרכנים מוסדרים – והדברים חוזרים לבעיה התשתיתית, שהמענה לה הוא הפתרון שעליו עמדנו.

בטרם סיום

29. בהודעותיה האחרונות חזרה המדינה על עמדתה לפיה הזרמת מים בצינורות החדשים מבלי שתתקיים ולו ראשית הסדרה של ענין הרישום של התושבים המעוניינים לקבל מהם הספקת מים, תסכל את האפשרות להספקת מים אשר בצדה תשלום וכתוצאה מכך תסכל גם את האפשרות לשפר את הנגישות למים. הטעם לכך הוא כי ניתוק הקווים המספקים מים כיום בטרם הקצאה של פתחים בקווים החדשים לצרכני מים אשר נרשמו כצרכנים והביעו לפחות נכונות לשלם עבור המים שהם צורכים, תוביל לחירור פיראטי של הקווים החדשים תוך פגיעה בהספקת המים. כמו כן, לעמדת המשיבים מעבר להספקת מים באמצעות הצינורות החדשים, בטרם התקדמות במישור ההרשמה והגבייה תסכל כל תמריץ להצטרף למתווה הרישום והגבייה המוצע על ידי המשיבים ותשמר את המצב של צריכת מים מתשתיות הגיחון ללא כל תמורה. כפי שהוצג במסמכים מטעם משיב 3 ובתגובות קודמות, המצב של צריכה ללא כל תמורה, מהווה פגיעה מתמשכת בספק המים ובשאר צרכני המים במשק המים, הנושאים, בסופו של יום, בעלות המים הללו.

30. כפי שפורט לעיל ובהודעות קודמות, המשיבים ביצעו מאמצים על מנת לרתום את התושבים לרישום כצרכני מים, ובכלל זאת תליית מודעות הקוראות לתושבים להירשם, פתיחה של עמדות רישום ייעודיות במש"מ אשר מועדי פתיחתה תואמו מבעוד מועד עם המנהל הקהילתי והעותרים ופתיחת עמדת רישום במרכז הקהילתי למשך חודש ימים. אולם, לעת הזאת, מאמצי המשיבים לקדם את הרישום בדרך של הנגשת אפשרויות הרישום נשאו פירות מועטים, והיענות התושבים לרישום כצרכני מים היא דלה.

31. כפי שתואר, המשיבים מתכוונים להמשיך במאמצים מצדם לשם קידום הרישום והתגברות על החסמים אשר יתכן והובילו לעיכוב ברישום. כאמור, המדינה נכונה לקדם פתרונות מעשיים להסרת החסמים וסילוק החששות הכרוכים בנושא הרישום בתקווה כי יהיה בצעדים המתוארים כדי להעלות שיעור הנרשמים כצרכני מים.

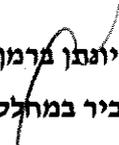
32. בהתאם להתחייבויות המדינה הושלמה הנחת הקווים החדשים והשלוחות היוצאות מהם. אולם, משמעות פתיחתם של קווים אלו והזרמת מים בהם, הינה הפסקה של הזרמת המים בקווים הישנים. אשר על כן, גידול משמעותי בשיעור הנרשמים כצרכני מים הינו צעד הכרחי לצורך השלמת המהלך.

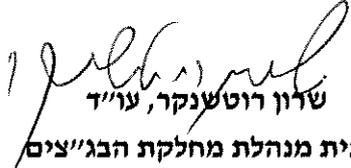
לעמדת המשיבים, בהעדר היענות לרישום מצד תושבי השכונות אין די במהלך של תגבור הנדסי של קווי המים בשכונות מושא העתירה. המשיבים ישובו על עמדתם לפיה

תנאי הכרחי מקדים להצלחת מהלך הזרמת המים בצינורות החדשים הוא הירתמות בפועל של התושבים והגעתם להירשם כצרכני מים, וישובו ויפנו להחלטות בית המשפט הנכבד אשר עיגנו רכיב זה כתנאי להצלחת המהלך.

33. האמור בהודעה זאת נתמך בתצהירה של גברת תמי שור, סמנכ"לית אסדרה ברשות הממשלתית למים וביוב.

היום, כ' בחשון תשע"ח
09 בנובמבר 2017

יואב גורן, עו"ד
סגן בכיר במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

שרון רוטשנקר, עו"ד
סגנית מנהלת מחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

תוכן עניינים נספחים

שם הנספח	נספח
העתק סיכום הישיבה מיום 20.7.17	מש/1
העתק סיכום הישיבה מיום 19.10.17	מש/2

מש/1

העתק סיכום הישיבה מיום

20.7.17

כ"ו בתמוז, התשע"ז
20 יולי 2017
00270117

ישיבת תיאום: הפעלת הפיילוט בראס חמיס - 20/7/17

משתתפים:

נציגי התושבים: עו"ד נסרין עליאן, רונית סלע, אבו אדהם, גימיל סנדוקה.
תאגיד הגיחון: אלי כהן, קרן מנצור, שמשון ישעיהו.
רשות המיס: עו"ד תהל ברנדס, אמיר שישה, תמי שור.

- אמיר שישה יבדוק מול הגיחון את טענת גימיל שקצה הקו הראשי בראס חמיס לא בוצע לפי הסיכומים שהיו.
- לגבי ראס שחאדה – גימיל ציין כי נשאר 30 מ' לחיבור עד קופת החולים, וחטר קטע נוסף של קו שסוכם עליו. גם עניין זה ייבדק על ידי אמיר שישה.

לגבי רישום התושבים בראס חמיס -

- גימיל ונסרין יבדקו מה המקום המועדף לרישום – המתנ"ס או המש"מ.
- נסרין העלתה שאנשים בחופשות באוגוסט, ובתחילת ספטמבר חג הקורבן. יש הנחה שירשמו פחות אנשים, ע"כ מבקשים שתהיה אופציה להארכת תקופת הרישום מעבר לחודש. הוסכם שהפרסום הראשוני ייצא לתקופה של חודש ובסוף אוגוסט יישקל הצורך בהארכת התקופה.
- אנשי הגיחון יעבירו לגימיל ולאגודה נוסח של הפרסום בעברית ובערבית על מנת שיציעו שינויים בניסוח, לרבות מועדי פתיחה, שעות, מיקום וכו'.
- גימיל והאגודה יפעלו לפרסם את המודעות בפייסבוק, בהודעות במסגד ובדרכים אחרות על מנת להביא את התושבים. אנשי הגיחון יתלו את המודעות בבתים ובמקומות בולטים בשכונה.

לוח הזמנים המתוכנן:

- עד ה – 25/7/17 סוגרים נוסח.
- ב – 26/7/17 הגיחון מדפיס את המודעות.

חטיבת אסדרה

- ב – 27/7/17 עד ה- 31/7/17 אנשי הגיחון תולים מודעות ונציגי התושבים מפרסמים בערוצים שלהם

- ב – 1/8/17 מתחילים את הרישום עד ה- 31/8/17.

- כל שבוע ישלח הגיחון סטטוס לגבי מצב הרישום לכל המכותבים.

- לקראת סוף אוגוסט תתבצע הערכה לצורך בהארכת זמן.

בהצלחה לכולנו.

רשמה : תמי שור

מש/2

העתק סיכום הישיבה מיום

19.10.17

כ"ט בתשרי, התשע"ח
19 אוקטובר 2017
00399117

סיכום ישיבה: קידום רישום המשתמשים במיס בראס חמיס כצרכנים בחברת הגיחון - מיום 2.10.17

משתתפים:

המנהל הקהילתי – נאדרה ג'בר, ג'מיל סנדוקה.
התנועה לזכויות האזרח – נסרין עליאן, רונית שילה.
משטרת ישראל – כפיר ניסים
חברת הגיחון – אלי כהן, קרן מנצור, שמשון ישעיהו, סלאח מוחמד.
רשות המיס – תהל ברנדס, תמי שור.

- אנשי הגיחון סקרו את הליכי הרישום ומצב הרישום עד כה. נעשו שני סבבים של רישום, אחד במשי"מ שועפאט והשני במרכז הקהילתי בראס חמיס. המיקום נבחר בתיאום עם העותרים. למרות הפרסום הנרחב שנעשה לנושא בשכונה, נרשמו עד כה רק 129 צרכנים, מספר נמוך מאד ביחס למספר המתגוררים בשכונה.

- נערך דיון לגבי חסמים אפשריים לרישום, והאפשרויות להסרתם. בין השאר עלו הנושאים:

1. יש קושי לצרכנים להתארגן בקבוצות שמייצגות מקבץ צריכה מאחורי מד המיס שעל הקו הראשי;
2. יתכן שצרכנים נרתעים בשל החשש מקבלת חיובים גבוהים, אשר אינם נובעים מצריכת המיס האישית שלהם, אלא מצריכה אחרת שלא בשליטתם.
3. ייתכן שאין רישום כי הצרכנים לא מבינים שתיפסק היכולת לקחת מים מהקווים למי שלא נרשם;
4. אסיפת נציגים של השכונה והצגת המתווה פעם נוספת עשויה לסייע בקידום הרישום, כפי שהיה בתחומים אחרים של אספקת שירותים בשכונות הללו.

סוכם:

1. על מנת לענות על החסמים בסעיפים 1,2 – תגודר כמות החיוב שתושפת על יחידת דיור שתירשם. רשות המיס תגדיר את הכמות ואת החיוב המתאים שיושפת על צרכן שאינו מחוייב על פי מד-מים, וחברת הגיחון תכין "חשבון פרפורמה" לדוגמה, כך שניתן יהיה להציג לצרכנים בהזמנה לרישום באיזה אופן יחוייבו, ככל שלא ייבחרו בשיטת חיוב אחרת.
2. על מנת לענות על החסם בסעיף 3 – תוכן הודעה נוספת עם הזמנה לבוא להירשם. בהודעה ירשם במפורש כי בעת פתיחת הקווים החדשים ירוקנו הקווים הישנים ממים, וצרכן שלא ירשם, יוותר ללא מים. להודעה יצורף ההסבר וחשבונית הפרופורמה מסעיף 1.
3. תזומן ישיבה במשי"מ להצגת הנושא לנציגי השכונות. הנציגים יוזמנו ע"י המשטרה והמנהל הקהילתי. בישיבה יוצג מתווה הרישום פעם נוספת, ואחריה יחולקו ההזמנות לרישום לדיירים בבניינים.

אנשי רשות המיס הבהירו שוב כי עמדת המדינה היא חד משמעית ולא ניתן לפתוח את הקווים החדשים ללא רישום מספק של תושבים לצורך אסדרת התשלום על אספקת המיס.

רשמה: תמי שור.

העתק: למשתתפים, אמיר שישה.